

Mark Drakeford AC / AM
Y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol
Minister for Health and Social Services

Lesley Griffiths AC / AM
Y Gweinidog Cymunedau a Threchu Tlodi
Minister for Communities and Tackling Poverty

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Eich cyf/Your ref P-04-588
Ein cyf/Our ref MD/05272/14

William Powell AC
Aelod Cynulliad Canolbarth a Gorllewin Cymru
Cadeirydd y Pwyllgor Deisebau

committeebusiness@Wales.gsi.gov.uk

18 Tachwedd 2014

Annwyl William

Diolch am eich llythyr dyddiedig 30 Medi ynghylch y ddeiseb gan *Families Need Fathers: Both Parents Matter Cymru* (FNF:BPM) yn gofyn i Gynulliad Cenedlaethol Cymru annog Llywodraeth Cymru i fabwysiadu pob un o'r chwe phwynt yn y Siarter Gweithredu dros Blant a Thadau yng Nghymru.

Cefnogi plant, pobl ifanc a'u teuluoedd yw diben sylfaenol rhaglenni Llywodraeth Cymru Teuluoedd yn Gyntaf a Dechrau'n Deg. Mae Llywodraeth Cymru yn gweithio i annog cyfranogiad ac ymgysylltiad holl aelodau'r teulu beth bynnag fo'u rhyw.

Mae Dechrau'n Deg yn cydnabod yr angen i gynorthwyo tadau, mamau a gofalwyr gyda'u sgiliau rhianta drwy gynnig cymorth rhianta ar lefel sy'n golygu rhywbeth iddynt. Mae Llywodraeth Cymru wedi ymrwymo i gefnogi teuluoedd, ac mae'n sylweddoli pa mor bwysig yw cynnal perthynas gadarnhaol rhwng rhieni a'u plant gan y bydd hynny'n helpu i lunio canlyniadau cadarnhaol i'r plentyn hwnnw wrth iddo dyfu'n oedolyn.

Mae'r rhaglenni rhianta yn canolbwyntio ar ymyrraeth gynnar er mwyn cefnogi rhieni sy'n agored i niwed a rhianta cadarnhaol. Eu nod yw cefnogi a datblygu perthynas gryfach rhwng rhieni a'u plant a'u helpu i fynd i'r afael ag unrhyw broblemau wrth iddynt godi, fel nad ydynt yn arwain at berthynas deuluol yn chwalu.

Cyhoeddwyd "*Rhianta yng Nghymru: Canllawiau ar ymgysylltiad a chymorth*" ar 10 Medi 2014. Roedd y ddogfen hon yn nodi disgwyliadau Llywodraeth Cymru ar sut y dylid darparu cymorth rhianta; mae'n annog y defnydd o ymyriadau ar sail tystiolaeth ac yn cynnig arferion da o ran cyflawni. Bwriad y canllawiau yw llywio'r penderfyniadau sy'n cael eu gwneud gan y rhai sy'n darparu ac yn comisiynu gwasanaethau rhianta. Maent yn cynnig canllawiau penodol ac ymarferol ar ymgysylltu â thadau, gan gynnwys y tadau nad ydynt yn byw gyda'u plant. Cafodd FNF:BPM gyfle i gyflwyno sylwadau i'r canllawiau pan gawsant eu drafftio.

Mae canllawiau diwygiedig ar gymorth rhianta hefyd wedi'u cyhoeddi gan Dechrau'n Deg. Mae'n ategu "*Rhianta yng Nghymru: Canllawiau ar ymgysylltiad a chymorth*" ac mae ar gyfer y rheini sy'n gyfrifol am ddarparu cymorth rhianta ar gyfer Dechrau'n Deg. Mae hyn yn cynnwys disgwyliad y rhoddir ystyriaeth i berthynas rhwng tad a'i blentyn wrth benderfynu pa gymorth sy'n cael ei roi i deulu.

O ran pwynt pedwar, sy'n ymwneud â mynediad i waith a hyfforddiant, mae dull gweithredu Llywodraeth Cymru yn un gynhwysol gan nad ydym yn targedu grwpiau penodol o ran y rhaglenni sy'n cael eu cynnig gennym. Rydym yn darparu adnodd ychwanegol o fewn ein contractau i alluogi'r rhai sydd angen cymorth ychwanegol penodol, fel costau gofal plant, i gymryd rhan yn ein cynlluniau.

O ran pwyntiau pump a chwech, rôl y Rhwydwaith Cyfiawnder Teuluol (FJN) yw cefnogi Bwrdd Cyfiawnder Teuluol Cymru a Lloegr i weithredu'r newidiadau i'r system a fanylir yn yr Adolygiad Cyfiawnder Teuluol. Mae'r FJN yn tynnu ynghyd yr asiantaethau yng Nghymru sydd â chyfrifoldeb statudol o fewn y system cyfiawnder teuluol i gynorthwyo'r gwaith o weithredu'r newidiadau yng Nghymru.

Derbyniodd FNF:BPM wahoddiad i fod yn bresennol mewn cyfarfod o'r FJN i roi cyflwyniad ar ddieithrwch rhieni. Arweiniodd hyn at bapur llawn a thrafodaeth ar y pwnc gan aelodau'r FJN. Yn dilyn hynny, esboniwyd mewn gohebiaeth gan Albert Heaney, cadeirydd yr FJN, at FNF:BPM y rhesymau pam nad oedd y term 'dieithrwch rhieni' yn cael ei fabwysiadu yng Nghymru. Mae camdriniaeth emosiynol yn cael ei nodi gan CAF/CASS Cymru drwy Restr Wirio Asesu Lles Plant a Phobl Ifanc mewn achosion priodol, gan alluogi'r ddau riant i adnabod eu hymddygiadau a delio ag unrhyw broblemau amlwg.

Mae FNF:BPM wedi ysgrifennu'n flaenorol i ofyn am gynrychiolaeth ar yr FJN a phosiblwydd is-grŵp i'r FJN. Fel ymateb i'r ceisiadau hynny amlinellwyd pwrpas yr FJN a'r rhesymau pam nad oedd yn briodol creu is-grŵp o'r fath.

Fel y gwelwch, mae polisïau Llywodraeth Cymru yn mynd ymhell y tu hwnt i egwyddorion y siarter, ac am y rhesymau hynny nid yw Llywodraeth Cymru am fabwysiadu'r chwe phwynt yn y Siarter Gweithredu dros Blant a Thadau yng Nghymru.

Yn gywir,

Mark Drakeford AC / AM

Y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol
Minister for Health and Social Services

Lesley Griffiths AC / AM

Y Gweinidog Cymunedau a Threchu Tlodi
Minister for Communities and Tackling Poverty